

VALSTS AĢENTŪRA

LATVIJAS INFЕКТОЛОĢIJAS CENTRSLinezera iela 3, Rīga, LV-1006, Latvija. Tālr. 67014500. Fakss 67014568
Reģ. nr. 90001830776. E-pasts: lic@lic.gov.lv
www.lic.gov.lv**EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS**

Nr.49(1220)

2011.gada 21.decembrī

**Pārskats par akūto augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas*
izplatību 2011. gada 50.nedēļā Latvijā**

2011.gada 50.nedēļā monitoringa ambulatorajās iestādēs (60 ģimenes ārstu prakses) pacienti ar aizdomām par gripu nav vērsušies. Arī monitoringa stacionārās iestādes (11 slimnīcas) nav ziņojušas par hospitalizētiem pacientiem ar aizdomām par gripu.

Vidējā saslimstība ar AAEI 50.nedēļā bija 1198 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (49.nedēļā – 1230 uz 100 000 iedzīvotājiem).

**Pacientu vēršanās pēc palīdzības ar AAEI, gripu un pneimoniju
vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem**

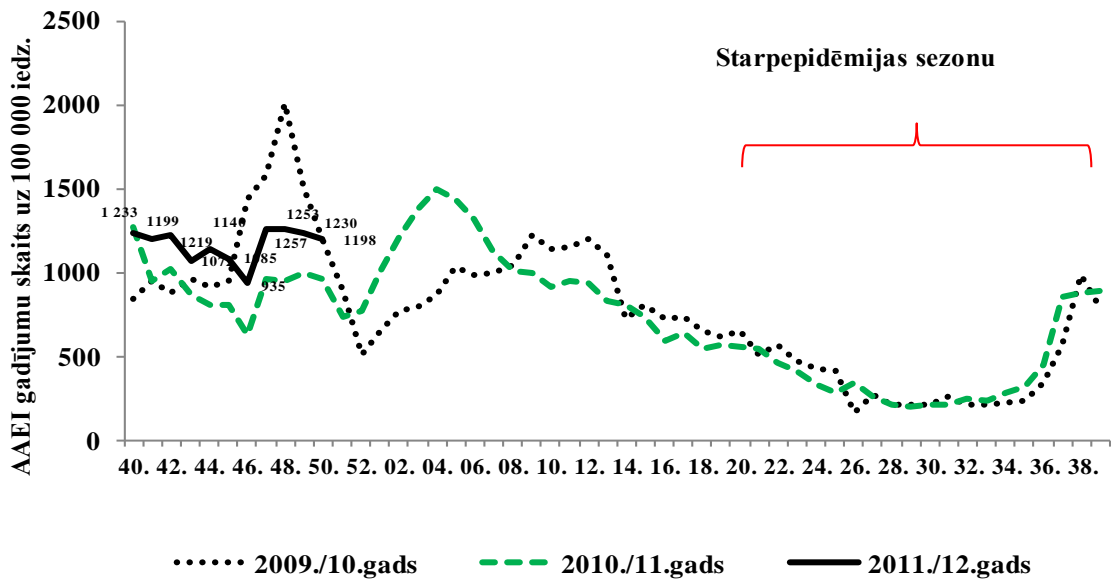
	Vecuma grupas	46.	47.	48.	49.	50.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	935,4	1256,8	1253,3	1230,1	1197,6	-2,6
	0-4	4996,6	6517,2	6223,5	5704,9	5736,3	0,6
	5-14	2726,8	3749,1	4118,8	3901,1	3875,0	-0,7
	15-64	464,7	643,0	611,2	654,2	616,6	-5,7
	65>	208,1	239,7	174,1	180,6	141,9	-21,4
Gripa*	Vidēji	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	5-14	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	15-64	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	65>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pneimonijas	Vidēji	21,9	27,4	28,8	33,4	32,5	-2,8
	0-4	67,5	80,7	62,9	78,6	141,4	80,0
	5-14	84,6	71,6	61,0	78,4	69,7	-11,1
	15-64	11,5	20,6	26,9	25,5	22,8	-10,5
	65>	13,9	6,5	0,0	19,3	6,4	-66,7

*klīniski gripas gadījumi monitoringa iestādēs

Salīdzinājumā ar 49.nedēļu, ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits ar AAEI nedaudz samazinājies – saslimstība samazinājās vidēji par 2,6%. Ar pneimoniju ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits arī samazinājies – saslimstība nedēļas laikā samazinājusies vidēji par 2,8%.

Saslimstības līmenis vai vēršanās pēc medicīniskas palīdzības nedēļas laikā tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi vērsušies pēc medicīniskās palīdzības pie ģimenes ārsta ar akūto respiratoro infekciju.

Saslimstība ar AAEI 2011.gada 40.-49.nedēļā

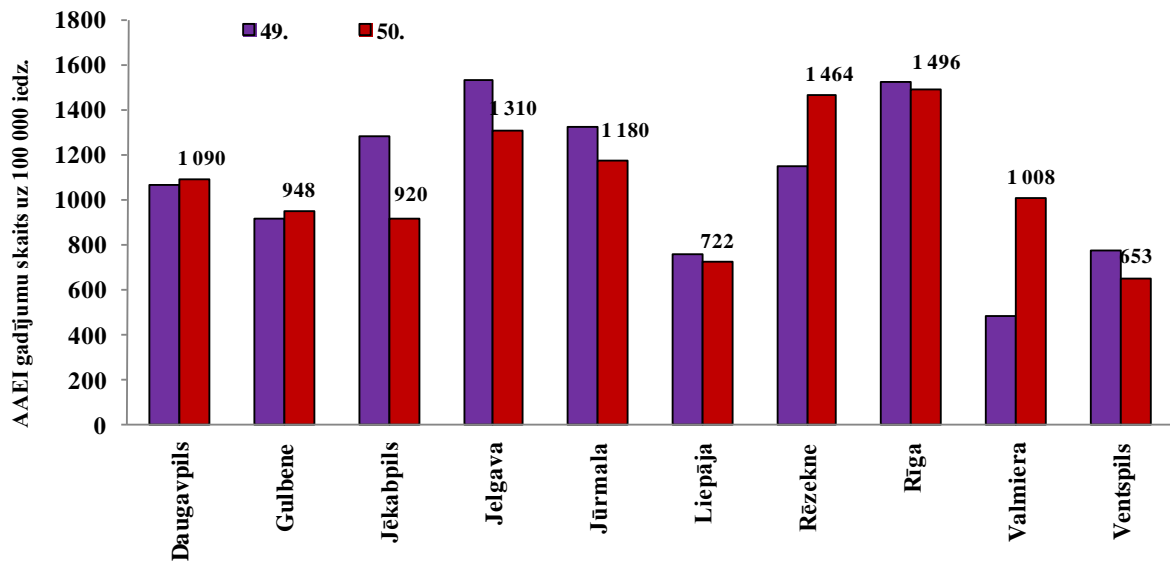

Vēršanās pēc palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām ambulatorajās iestādēs ir nedaudz augstāka par pagājušā gada rādītājiem šajā laika periodā.

AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

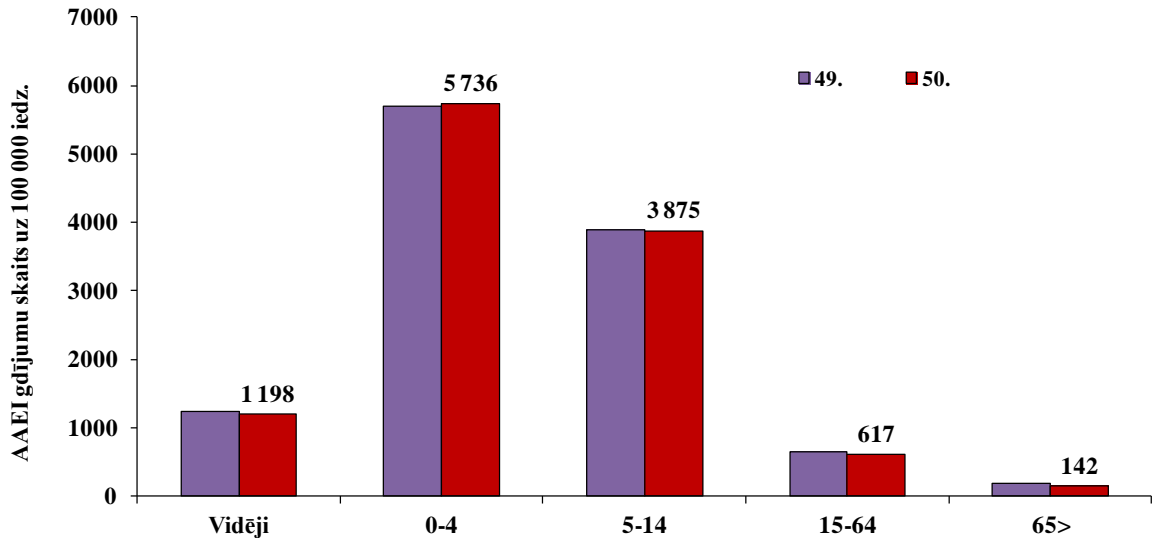
Ar AAEI ambulatorajās iestādēs vēršušos pacientu skaits pieauga četrās pilsētās – Daugavpilī, Gulbenē, Rēzeknē un Valmierā. Pārējās sešs pilsētās saslimstība 50.nedēļā samazinājās.

Visaugstākā saslimstība bija Rīgā (1496 uz 100 000 iedz.), Rēzeknē (1464 uz 100 000 iedz.) un Jelgavā (1310 uz 100 000 iedz.).

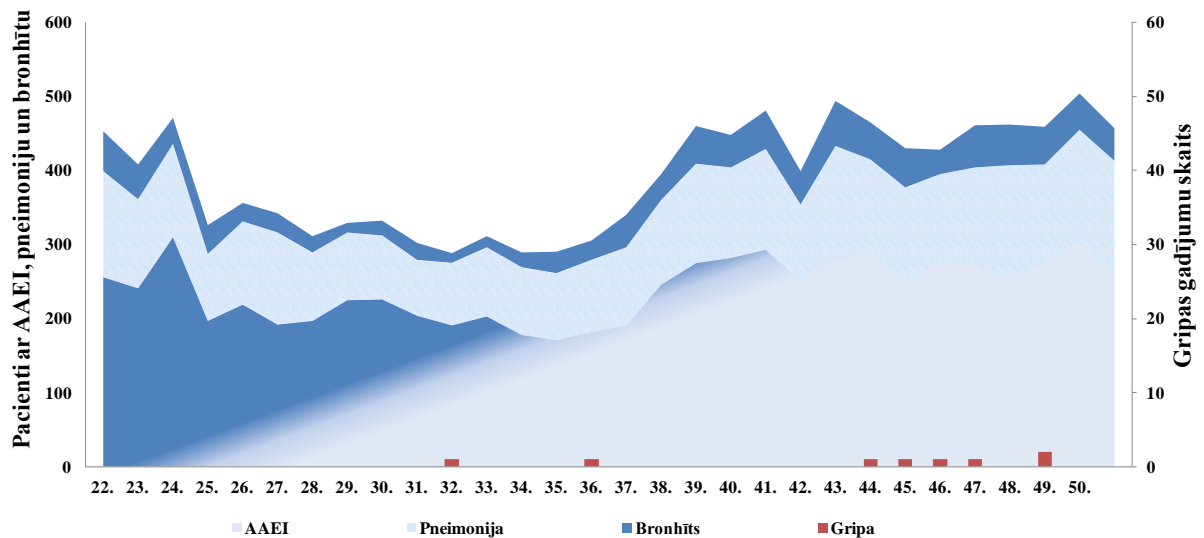

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, saslimstība būtiski nav mainījusies, tikai vecuma grupā 65 gadi un vairāk saslimstība samazinājusies par 21%. Visaugstākā saslimstība tika novērota vecuma grupā 0-4 gadi (5736 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem), kas ir 4,8 reizes augstāka par vidējo saslimstību.

Hospitalizētie pacienti ar AAEI, gripu, bronhītu un pneimoniju (NMPD dati no 21. līdz 50.nedēļai)

Saskaņā ar Neatliekamās medicīnas palīdzības dienesta (NMPD) sniegtajiem datiem, pagājušajā 50.nedēļā pacienti ar gripu netika stacionēti, līdzīgi kā iepriekšējā 49.nedēļā. Kopš sezonas sākuma (40.nedēļa) dažādās ārstniecības iestādēs hospitalizēti 6 pacienti (43.-48.nedēļā) ar diagnozi „Gripa”.

Kopējais hospitalizēto pacientu skaits ar elpceļu infekcijām (AAEI, bronhīti, pneimonijas), kam sniegta neatliekamā medicīnas palīdzība un veikta hospitalizācija 50.nedēļā, salīdzinājumā ar 49.nedēļu, samazinājies par 9%. Pacientu skaits ar AAEI samazinājies vidēji par 10%, ar pneimoniju - par 1%, bet pacientu skaits ar bronhītu samazinājies par 10%.

No kopējā hospitalizēto pacientu skaita (457) pacienti vecumā līdz 4 gadiem bija 46% (208), vecumā no 5 līdz 14 gadiem – 14% (65), vecumā no 15 līdz 64 gadiem – 20% (92) un vecumā no 65 gadiem – 20% (92).

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība, salīdzinājumā ar 49.nedēļu, nedaudz pieaugusi - skolas apmeklēja vidēji 93,5% skolēnu. Līdzīgi kā iepriekšējās nedēļās, nedaudz mazāk skolēnu apmeklēja izglītības iestādes Jēkabpilī (88,5%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
46.	92,5	91,7	88,4	92,5	89,9	92,2	96,9	91,4	98,4	94,0	92,7
47.	92,0	89,8	88,2	92,7	93,1	88,1	96,5	91,1	91,9	93,5	91,8
48.	91,7	89,8	88,9	91,7	93,0	90,1	95,3	91,8	96,9	92,7	92,1
49.	91,9	89,5	88,4	78,3	93,1	88,0	94,9	91,3	96,7	97,1	92,2
50.	92,8	91,7	88,5	95,4	91,6	90,6	95,6	92,2	96,7	96,8	93,5
Salīdzinājumā ar 49.nedēļu	0,9	2,2	0,2	17,1	-1,5	2,6	0,7	0,9	0,0	-0,3	1,2

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība

Pirmsskolas izglītības iestādes 50.nedēļā apmeklēja vidēji 71,1% reģistrēto bērnu.

Viszemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība bija Rīgā (61,6%) un Rēzeknē (66,3%). Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, Rēzeknē apmeklētība samazinājusies par 9,8%. Citās pilsētās apmeklētība uzlabojusies vai būtiski nav mainījusies.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
45.	70,6	79,3	75,7	80,1	71,6	83,3	79,6	66,8	75,2	76,3	72,8
46.	69,1	76,4	70,0	78,5	73,5	79,5	54,9	58,4	71,8	70,8	67,1
47.	72,8	71,7	64,6	78,9	61,8	84,3	74,1	64,9	77,2	75,1	71,3
48.	72,1	71,7	74,9	81,6	70,6	85,7	71,4	65,8	73,8	70,4	70,9
49.	72,6	75,1	69,2	71,9	71,0	83,5	76,1	61,9	73,3	71,0	69,5
50.	74,1	78,1	72,6	76,6	75,8	82,3	66,3	61,6	74,3	76,5	71,1
Salīdzinājumā ar 49.nedēļu	1,5	3,0	3,4	4,7	4,8	-1,2	-9,8	-0,3	1,0	5,5	1,6

Respiratoro vīrusu cirkulācija

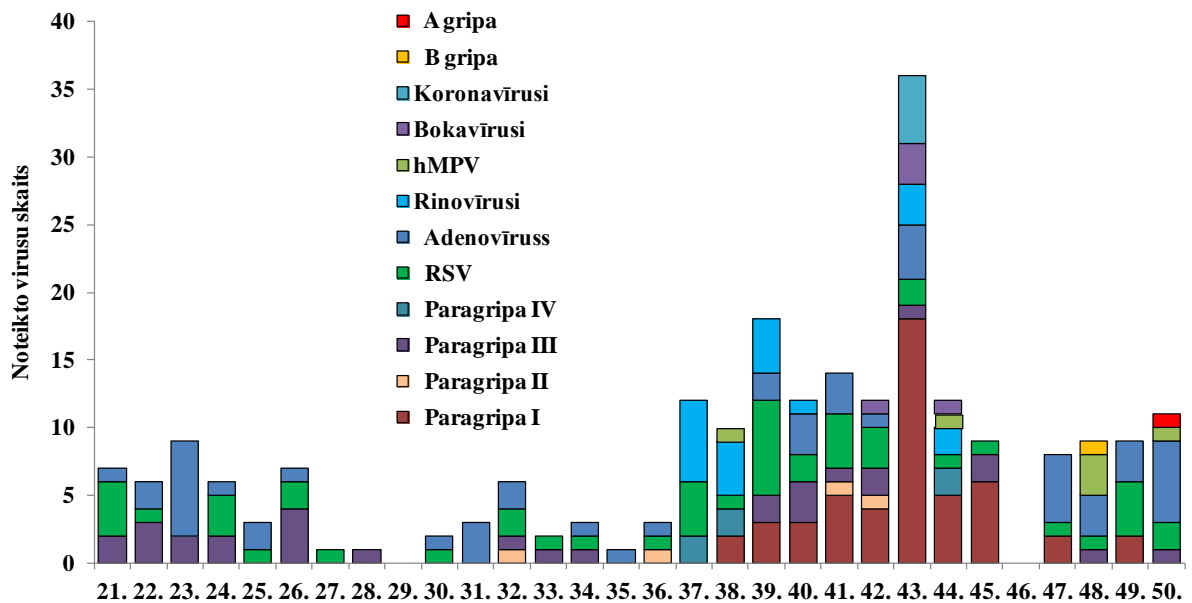
2011.gada 50.nedēļā izmeklēti 133 personu klīniskie paraugi, izmantojot polimerāzes ķēdes reakcijas metodi, lai noteiktu gripas vīrusu RNS/DNS. Gripas vīrusi bija noteikti vienā paraugā – A tipa gripas vīruss. Iepriekšējā 49.nedēļā gripas vīrusi nebija noteikti.

Ar imūnfluorescences metodi pārbaudīti 130 klīniskie paraugi, no tiem 10 paraugos noteikti respiratoro vīrusu antigēni (Ag): paragripa III tipa – 1, respiratori sincitiālie vīrusi – 2, adenovīrusi - 6 paraugos un cilvēka metapneimovīruss (hMPV) - 1 paraugā.

Virusoloģijas laboratorijā ar ekspresmetodi noteikto vīrusu skaits

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripa no izmeklēto paraugu skaita (%)	t.sk. gripa no pozitīvo paraugu skaita (%)
40.	95			3		3		2	3	1				12	12,6	0,0	0
41.	133			5	1	1		4	3					14	10,5	0,0	0
42.	102			4	1	2		3	1			1		12	11,8	0,0	0
43.	121			18		1		2	4	3		3	5	36	29,8	0,0	0
44.	108			5			2	1		2	1	1		12	11,1	0,0	0
45.	104			6		2		1						9	8,7	0,0	0
46.	101													0	0,0	0,0	0
47.	133			2				1	5					8	6,0	0,0	0
48.	134		1			1		1	3		3			9	6,7	0,7	11,1
49.	119			2				4	3					9	7,6	0,0	0
50.	133	1				1		2	6		1			11	8,3	0,8	9,1
Kopā no 40. līdz 50.nedēļai	1283	1	1	45	2	11	2	21	28	6	5	5	5	132	10,3	0,2	1,5

Noteikto respiratoro vīrusu skaits pa nedēļām

Secinājumi

2011.gada 50.nedēļā vēršanās pēc medicīniskās palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām monitoringa ambulatorajās iestādēs, salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, nedaudz samazinājusies - par 2,6%. Visaugstākā saslimstībā ar AA EI reģistrēta Rīgā, Rēzeknē un Jelgavā. Vairāk ar AA EI slimo bērni vecuma grupā 0-4 gadi. Kopš sezonas sākuma Latvijā noteikti divi gripas vīrusi - 1 *A tipa* gripas vīruss un 1 *B tipa* gripas vīruss.

Situācija PVO Eiropas reģiona valstīs 49.nedēļā
http://www.euroflu.org/cgi-files/bulletin_v2.cgi

PVO Eiropas reģiona valstīs gripas aktivitāte joprojām ir zema un gripas pozitīvo paraugu īpatsvars joprojām ir zems (2,4%), bet pēdējā laikā pakāpeniski pieaug valstu skaits, kur novērota sporādiska gripas izplatība.

Par sporādisku gripas izplatību ziņojušas 12 valstis – Beļģija, Čehijas Republika, Igaunija, Francija, Islande, Norvēģija, Krievijas Federācija, Slovēnija, Spānija, Zviedrija, Tadžikistāna un Uzbekistāna. Par lokālu gripas izplatību 49.nedēļā ziņoja Nīderlande. Visaugstākā saslimstība ar AAEI ir mazo bērnu vidū.

Virusoloģijas dati. 2011.gada 49.nedēļā uzraudzības tīkla ietvaros izmeklēti 935 paraugi, no tiem 22 (2,4%) paraugos tika atklāti gripas vīrusi – 21 *A tipa* gripa un 1 *B tipa* gripas vīrusi. No *A* gripas vīrusiem 15 tipēti kā *A/H3*.

Ārpus uzraudzības tīkla (hospitalizēto pacientu vidū) noteikts 61 gripas vīruss - 56 *A tipa* (no tiem tipēti 27 vīrusi t.sk. 22 kā *A/H3* un 5 kā *A/H1pdm09*) un 5 *B tipa* gripas vīrusi.

Kopš sezonas sākuma (no 40. līdz 49.nedēļai) noteikti 384 gripas vīrusi: 311 (81%) bija *A tipa* gripas vīrusi un 73 (19%) bija *B tipa* gripas vīrusi. No *A* gripas vīrusiem tipēti 207, t.sk. 172 (83%) kā *A/H3* un 35 (17%) kā *A/H1pdm09*.)

Kopš 40.nedēļas izolētiem gripas vīrusiem antigēnais sastāvs izpētīts 8 gripas vīrusiem:

- 2 *A(H1)pdm09 A/California/7/2009 (H1N1)*-līdzīgs*;
- 2 *A(H3) A/Perth/16/2009 (H3N2)*-līdzīgs*;
- 2 *B/Florida/4/2006-like (B/Yamagata/16/88)* līdzīgs;
- 1 *B/Bangladesh/3333/2007*-līdzīgs (*B/Yamagata/16/88* līnijas);
- 1 *B/Brisbane/60/2008-like (B/Victoria/2/87)* līdzīgs*.

*** iekļauti vakcīnas sastāvā 2011.-2012.gada sezonai**

Kopš 40 nedēļas pakāpeniski pieaug arī respiratori sincitiālā vīrusa izplatība.

PVO par gripas izplatību pasaulē 2011.gada 16.decembrī.

http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/index.html;

- **Ziemeļu puslodes mērenā klimata** reģionos gripas aktivitāte joprojām ir zema; par sporādisku gripas aktivitāti ziņoja Kanāda, ASV un dažas Eiropas valstis.
- **Tropu zonā** gripas aktivitāte ir zema, izņemot divas valstis:
 - Amerikā – Kostarika (izplatījās *A/H3N2*);
 - Centrālāfrikā – Kamerūna (izplatījās *A/H3N2*, kam sekoja *A(H1N2)pdm09* un *B tipa* gripas vīrusi;
- **Dienvidu puslodē** gripas aktivitāte ir atgriezies starpsezonu līmenī.

Materiālu sagatavoja: V/a „Latvijas Infektoloģijas centrs” Epidemioloģiskās drošības un sabiedrības veselības departamenta Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe R.Nikiforova; 2011.-2012.gada AAEI un gripas monitoringa 2011.gada 50.nedēļā datus sniedza:

- 60 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 107 747 – 4,8% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 40 skolas
- 40 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti LIC laboratorijas Virusoloģijas nodaļas dati un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Materiāls ir pieejams v/a “LIC” Interneta mājas lapā: www.lic.gov.lv.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz v/a “Latvijas Infektoloģijas centrs” “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.